

RAAS en de Basketbal

Jibbe Willems 2021

1.

BAM!

Met een klap knalt de bal door de openstaande deuren.

Raas ziet zijn bal tegen het hok van de conducteur stuiten,
bam tegen de kaartjesblieper,
bam tegen het hoofd van een verbaasde kale man,
En dan...

piep piep piep
schuiven de deuren dicht
tring
rinkelt het belletje
en
gratsj
knarst de tram weg

glijdt zó de straat door, bocht om, uit het zicht.

Met de gloedglinsternieuwe basketbal van Rasj.

Rasj, ja, maar Rasj zegt: “noem me maar Raas,
want dat is veel vetter
en het klopt ook veel beter
want ik raas sneller dan een opgevoerde bakfiets
van een pappadag-pappa met te-laat-kom-stress”

En dat is waar
want er is niemand op wielen
sneller dan Rasj.

Dus we noemen hem Raas.

Raas woont met zijn oma,
vol liefde en warmte
heel hoog in de hoogbouw
met de wolken dichtbij.

Niemand op de galerij kan harder dan hij,
van de flat zelfs misschien,
in zijn rolstoel racet Raas zelfs Bolt nog voorbij,
en die noemen ze bliksem, kan je nagaan.

Hij staat nooit stil, natuurlijk niet,
hij heet Raas geen Traag of Slow of Saai,
wachten is niet aan hem besteed; hij racet.

Vanochtend nog: hij staat met zijn nieuwe bal
- hij popelt om beneden zijn skills te showen
dribbelen dunken skyhook you-know-it -
voor een dichte lift te balen, wanneer een flat-rat,
zo'n dikke met zo'n regenwormroze staart,
hem uit staat te lachen met z'n rattenlach.

"Ja jongen daar sta je," zegt de rat,
"dan is je bakkie wel bling,
maar zonder lift ben je niks.
Of pak je," zegt de rat,
en hij lacht, "soms de trap?"

En Raas laat zich door geen enkel dier bedillen,
nee, hij bedenkt zich geen twee keer en raast,
rats!, alle trappen van het trappenhuis af,
"We zullen zien wie sneller is" roept rat
en hij racet Raas na in het trappengat.

Raas voelt alle treden in zijn billen trillen!
Zijn rolstoel rinkelt en kreunt
en krast langs de leuning,
hij houdt ternauwernood zijn bal op schoot
die niets liever wil dan de lucht in.

Beter dan een skater houdt hij evenwicht
schuin in zijn stoel op ketsende wielen
tot hij zeven verdiepingen lager door de uitgang slipt
met de rat op zijn hielen
en buiten gierend gillend op de rem gaat
omdat er plots een grijze reiger voor hem staat.

En zijn bal op schoot vliegt hop in de hoogte
met een zwierige boog in de tram
lijn 99 naar Rafelrand.

BAM!

"Die ben je kwijt," zegt de rat,
en de reiger zegt: "zo joch, dat is pech"
en hij hapt
met zijn dolkvormige snavel de rat
slik slok
in zijn keelgat – ook weg
net als de bal van Raas verdwenen.

"Nee!" schreeuwt Raas
en de reiger schrikt
hij fladdert en flappert de tramhalte op
laat een boer en zegt: 'zeg joch,

ik zie dat die tram voor een stoplicht stopt
als je snel bent dan haal je hem in.”

“Je laat het!” roept oma uit het raam,
“ik verbied je achter die tram aan te gaan!
Die stunts van jou zijn veel te gevaarlijk,
ik zag je wel van de trap af bonken
mijn hart is bijna mijn borst uit geschrokken!
Kom hier en blijf binnen!”

Maar Raas
is al vertrokken.

2.

Hij schiet over het zebrapad
waar net een zwerm duiven is geland
rondom een nog lauwe bak patat,
de duiven stuiven aan de kant
en gillen ‘pas op! Lompe olifant!’
en daar rijdt Raas de patatjes plat
de warme prut kleft aan zijn hand
hè jakkes bah!
toch gaat hij voort
geen tijd nu voor gelanterfant
want verderop, ja dat is hem!
Lijn 99, dat is zijn tram!

De reiger zweeft rondjes boven het voertuig
en roept: “kom op kerel, schiet op en vooruit,
als je niet sneller bent piept dit transportmiddel
er zeker en vast onverhoopt tussenuit.”

Met gierende banden
en pijn in zijn handen
haalt hij hem in op de brug bij de volgende halte,
daar bonst hij hijgend op de deur.

“Doe open!”

Dan plots staat daar de conducteur.

Er kan geen lachje af.
Die man is zo vrolijk als het graf.
En groot is hij ook
zo groot als kan zijn
in zijn gigantische handen is die basketbal klein
zo klein; het lijkt wel een minigolfbal!

En een bal moet stuiten, rollen,
op een wijsvinger tellen,
die moet los, die moet vrij,
niet in een tram zijn gegijzeld!

De conducteur kijkt superchagrijnig
zelfs zijn stem klinkt azijnig
hij zegt "Zo, kleine vandaal,
vind jij dat normaal
om een bal het OV in te smijten?"

En Raas zegt: "het spijt me,
het was niet expres,
mag ik *please* alstublieft mijn bal terug?
Ik beloof – het zal nooit meer gebeuren."

"Nee" de conducteur is niet te vermurwen,
hij gooit met een boogje
alsof ie een pass naar de reiger maakt
de bal in de lucht en ja
daar gaat 'ie naar verwachting
bounce bounce bounce
hop van de brug
de gracht in.

Als de conducteur de deuren sluit
en de tram weer vertrekt
lachen de duiven hem uit.

In de gracht hoort Raas een driftig gekwek,
het is een koet, en die roept:
"Zeg jij! Ben je gek!
Ben jij soms niet goed?
Wat is dat voor ding?
Geen respect voor mijn nest
wat een belediging!"

Met een glijvlucht daalt de reiger
naar het water, en daar ligt 'ie,
dobberend, drijvend; zijn bal,
met een laaiende vogel
er kwetterend naast.

Raas' hart maakt een sprong,
hij rolt dichterbij,
"Ach eendje," zegt Raas,
"geef die bal maar aan mij."

"Een eend? Een eend!"
Het beest stikt bijna
in verontwaardigd gesnater,

“Ik ben een koet! Meerkoet!
Niets minder dan de koning van het water!
En jij, mensenjoch,
jij smijt met dingen van plastic,
ik woon hier! Wat dacht je?
Het is maar een grachtje?
Kijk maar eens hoe ik KNAL
die bal van je stuk pik!”

Vol gloeiende woede en verengedwarrel
valt de meerkoet de basketbal aan,
die zich niet kan verdedigen
die ook niet kan vluchten
hij is van plastic
er zit niets meer dan lucht in,
maar dan wordt de koet de kant op gedreven
door een statig slagschip in de vorm van een zwaan.
Sissend van schaamte druipt het meerkoetje af,
niet langer een koning, maar piephartjeslaf.

“Die bal is van jou, of niet, jongeman?”
Zwaan snavelt de bal naar de waterkant.
“Er ligt al genoeg troep hier in de gracht,
we stikken welhaast in de zooi,
het lijkt wel een open riool,
dus neem je afval mee,
dikke ciao’tjes en dag
vaarwel, güle güle, tabee.”

De vogel wipt het ding uit het water
en kopt met een sierlijk gebaar
de bal richting Raas
die zijn handen al uitstrekt
maar zijn evenwicht niet goed bewaart,
“pas op!” roept de reiger
maar het is al te laat
zijn stoel rolt naar voren
en niets kan voorkomen
dat Raas met rolstoel en al
te water gaat.

3.

Daar gaat ‘ie, de gracht in, nattig en koud,
en als er iets is waar Raas niet van houdt
dan is het zwemmen, dat vochtig geplons,
hij voelt zich in water een kletsvolle spons

hij ligt op de bodem, onder zijn stoel
en hoe hij ook spartelt en wentelt en woelt
er komt geen beweging in
hij is toch geen zwakkeling!
hij voelt zich steeds slapper en raakt onderkoeld.

“Och jee,” blubt een meerval, “hier gaat er iets mis.”
“Ja zeg dat,” blubt brasem, “hij heeft niet eens schubben.
“Wat is dit voor vinloos vreemdsoortige vis?
Hij heeft niet eens kieuwen, hoe kan dat beest blubben?”

“Nou!” blubt een winde, “wat zou dat wezen moge?”
“Logisch,” blubt voorntje, “die wil op het droge!”
“Maar zo’n mens,” blubt baars, “is voor ons veel te zwaar!”
“Ja,” blubt roofblei, “dat klopt, dat is waar.”
“Ik weet het!” blubt snoek, “we vragen versterking,
we vragen om hulp bij de hengelaars!”

Dat ziet er gek uit, dat mag je geloven,
honderden vissen die zwemmen naar boven,
de hengelaars komen met wijdopen ogen
precies naar de plek waar Raas is gezonken,
en op die plek daar flappert de reiger
die met zijn bek het water in wijst
“kijk daar,” roept een visser, “een jongen, schiet op!”
en hop daar zijn ze de gracht ingedoken.

Kletskleddernat ligt Raas op de oever,
zijn stoel wordt ook uit het water gehaald,
maar waar hij ook kijkt, zijn bal is hij kwijt,
wat een bitter eind voor een avonturenverhaal.

Diep droef en balend
druipt Raas af naar huis
twee natte sporen
van de gracht tot aan thuis,
en tranen druipen
zijn ogen uit.

Zijn oma staat al op hem te wachten
zo ongerust dat hem iets overkomt,
ze neemt hem meteen met de lift mee omhoog
hij krijgt warme thee,
kleedt zich om, schoon en droog,
en oma, ze troost hem, maar ook is ze boos,
dus als Raas is uitgehuild, zegt oma kortaf:
“zo makkelijk kom je er echt niet van af!”
Hij moet naar zijn kamer,
voor straf.

Hij zit op zijn bed en kijkt uit het raam
naar de stad die zich uitstrekt onder zijn ogen,
daar ergens moet zijn basketbal zijn,
maar die is als de vogels, verdwenen, gevlogen,

maar wacht, wat is dat, een wolk of een zwerm?
Een bonte stoet vogels fladdert eraan,
de duiven herkent hij, de koet en de reiger,
met trage slagen vooraan vliegt de zwaan,
en samen dragen ze, in vleugelvlucht,
zijn basketbal door de lucht!

Raas kijkt toe, verwonderd, verbaasd,
zo hoog is zijn bal nog nooit gepasst!

Hij opent het venster en roept: hier ben ik!
Zijn kamer vult zich met gefluit en getjip,
en zijn hart wordt warm van dolgeluk
hij heeft ja echt zijn basketbal terug!

Hij geeft elke vogel een kus op de wang
veegt een duivenpoepje van het behang
en zwaait de zwerm dan stralend uit.
En hij hoort, hè wat gek, wat is dat geluid?
De reiger, die nog even achterbleef
lijkt te piepen uit zijn nek.
Het beest laat een boer, hikt een hik,
en spuugt, gètverdèk, heel onbeleefd
een piepende rat uit zijn bek,
“die snack was in mijn keel blijven steken,
dat zat me al de hele dag tegen!”
“Ja,” zegt de rat, “dat zal je leren,
mij ooit nog een keertje op te eten.”

En weg is de rat, en weg vliegt de reiger,
en Raas doet het raam voor de zekerheid dicht,
ja heel verstandig, want met Raas weet je nooit
of hij de bal per ongeluk het raam uit gooit
en alles weer van voor af opnieuw begint.